तेनकर्मणा सीताप्रत्यानयनांतेनकर्मणा.॥ ऋषिदेवगणसहितचराचरप्रजासहितंत्रैलोक्यं तुष्टं तुतोष॥ तत्संतोषेणचप्रहृष्टः संतोषवशादेवसर्वदैवतैःपूजितश्चरामोबभौ॥ अत्र केचित् अचराणां वृक्षादीनां रावणकृतपीडापरिज्ञानाभावेन रावणवधजन्यसंतोषाभावात् एवंव्याचक्षते ॥ देवऋषिगणमितिपाठः ऋत्यकइतिप्रकृतिभावः तत्रदेवगणा इंद्रादयः ऋषिगणाः विश्वामित्रादयः एतद्रूपंयत्त्रैलोक्यं सचराचरं ॥ अत्रचरप्रजाः गतिभक्षणमात्रप्रधानाः तिर्यक्स्रोतसः पशुपक्ष्यादयऐरावतादयः ॥ अचरप्रजाः चर प्रजाभिन्नाज्ञानयुक्तप्रजाअवाक्स्रोतसोमनुष्याः ॥ एवंचस्वस्वशेषतिर्यगवाक्स्रोतोयुतं देवर्षिगणरूपंत्रैलोक्यंतुष्टं ॥ रावणस्यमर्त्योपेक्षत्वात्प्राधान्येनदेवर्षिग्रहणमित्याहुः ॥ ८४ ॥ अभिषिच्येति ॥ राक्षसेंद्रं भावितत्त्वव्यवहारविषयं ॥ कृतकृत्यः प्राक्प्रतिज्ञातः विभीषणाभिषेकलक्षणकृत्यस्यापि कृतत्वात्कृतकृत्यः अतएवविज्वरः विग

सदेवर्षिगणंतुष्टंराघवस्यमहात्मनः॥ बभौरामःसंप्रहृष्टःपूजितःसर्वदैवतैः॥ ८४॥ अभिषिच्यचलंकायांराक्षसेंद्रंविभीषणं॥ कृतकृत्यस्तदारामोविज्वरःप्रमुमोदह॥ ८५॥ देवताभ्योवरंप्राप्यसमुत्थाप्यचवानरान्॥ अयोध्यांप्रस्थितोरामःपुष्पकेणसुहृद्वृतः॥ ८६॥ भरद्वाजाश्रमंगत्वारामःसत्यपराक्रमः॥ भरतस्यांतिकेरामोहनूमंतंव्यसर्जयत् ॥ ८७॥ पुनराख्यायिकांजल्पन्सुग्रीवसहितस्तदा ॥ पुष्पकंतत्समारुह्यनंदिग्रामंययौतदा॥ ८८॥

तावश्यकर्तव्यविषयचिंतातापः ॥ प्रमुमोदेति छांदसंपरस्मैपदं ॥ ८५ ॥ देवताभ्यइति ॥ सुप्तोत्थितवत् उत्तिष्ठंतुवानराइत्येवंरूपंवरं रावणवधजनितहर्षवशात्स्वदिदृक्षयासमागताभ्योदेवताभ्यःप्राप्य ॥ सुहृद्भिः सुग्रीवविभीषणादिभिः संवृतः पुष्पकेणअयोध्यामुद्दिश्यप्रस्थितः जगाम ॥ ८६ ॥ भरद्वाजेति ॥ चतुर्दशेतुसंपूर्णेवर्षेहनिरघूत्तम ॥ नद्रक्ष्यामियदित्वांतुप्रवेक्ष्यामिहुताशनमितिभरतेनप्रतिज्ञातत्वात् ॥ भरद्वाजाश्रमे चतुर्दशसमासमाप्यनंतरं मुनिवचनेनएकदिनविलंबस्यप्राप्तत्वात्त्यागमनप्रबोधनाय हनुमद्विसर्जनं ॥ यद्वा महत्यावानरसेनयासहाकस्माद्गमने भरतादेःशंकामाभूदितितद्विसर्जनं ॥ ८७॥ पुनरिति ॥ पुष्पकादवतीर्णत्वात्पुनस्तत्पुष्पकंसमारुह्य आख्यायिकां पूर्ववृत्तविषयांकथां॥ भरद्वाजाश्रमारोहात् पूर्वमिवजल्पन् कथयन्॥ सुग्रीवेतिविभीषणादेरुपलक्षणं ॥ ८८ ॥